

[Brorsen.]

Grundlov, og nævnte adskillige Navne, som vi naturligvis stadig, ikke mindst fra vor Side, vil bevare i Erindringen. Hvis han vilde gøre Billedet færdigt, var der jo adskillige Udtalelser endnu, som han skulde have fremsat, for der var naturligvis paa det paagældende Tidspunkt i vort Folks Historie meget delte Meninger om, hvorledes den nye Forfatning skulde affattes. Der var Folk, der holdt paa Etkammerssystemet, der var andre, der mente, at et Tokammersystem var det bedste for vort Land. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, hvem der i særlig Grad havde arbejdet for Etkammersystemet, og burde vel i denne Forbindelse have nævnt ogsaa et politisk Navn som Andræ, der jo imidlertid havde en noget anden Opfattelse end de, der blev nævnt her, med Hensyn til den lige Valgret, men han var dog en meget betydelig og fremragende Politiker, der jo ogsaa netop med Hensyn til Etkammersystemet var Forfatter af Fællesforfatningen af 1855. Delte Meninger var der altsaa, men det endte jo, som vi alle sammen ved, med, at vi fik et Tokammersystem, og Spørgsmaalet i Dag er altsaa, om man mener, det er det heldigste, at vi vedbliver at have Tokammersystemet, eller om vi skal gaa over til Etkammersystemet, som Socialdemokratiet og Regeringen jo er Tilhængere af.

For ikke ret længe siden, nemlig i 1934—35, behandlede vi her paa Rigsdagen et Forslag til Grundlovsændring, som den højtærede Statsminister fremsatte uden forudgaaende Kommissionsbehandling. Forslaget gik, kort fortalt, ud paa, at Landstinget skulde stryges af Forfatningen. Dengang var man uhyre selvsvikker: Landstingets Afskaffelse skulde være Vejen til ganske anderledes gode parlamentariske Tilstande, idet Folkeviljen, som man sagde fra den Side, saa først for Alvor kunde komme til sin Ret. Nu er det jo tilstrækkeligt dokumenteret — og jeg ønsker ikke for mit Vedkommende at komme med Gentagelser —, at meget betydningsfulde Love er gennemført, netop medens vi har haft dette Landsting, men det er givet — jeg havde nær sagt, det manglede ogsaa bare andet —, at Landstinget ved Lejlighed har følt sig forpligtet til at tage Afstand fra Love, der var vedtaget her i Folketinget. I den Henseende har Landstinget naturligvis holdt paa sin Selvstændighed, og det, synes jeg, er i Overensstemmelse med hele vor Forfatning, og man kan ikke bebrejde Landstinget det.

Spørgsmaalet er altsaa — og jeg synes

egentlig, det er det første, man skulde søge at belyse —, om vi er ude over alle forfatningsmæssige Vanskeligheder, i det Øjeblik vi gaar over til Etkammersystemet. Er saa det hele klaret? Er saa det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sikker paa, at ingen Vanskeligheder i det hele taget kan opstaa? I den Forbindelse gør jeg opmærksom paa, at i Tiden forud for Landstingsvalget, hvor man jo fra Regeringspartiernes Side stadig fremhævede, at det er en Nødvendighed for, at Folkeviljen her i Danmark kan komme til sin Ret, at Landstinget bliver fjernet af vor Forfatning, blev der skrevet en Artikel i det førende radikale Blad her i Hovedstaden, „Politiken“, hvori der henvises til et andet europæisk Land, som har en „moderne“ Forfatning, som de kalder det, Etkammersystem, Folkeafstemning, alle disse moderne Ting, som man mener, vi ogsaa skal have her i Danmark; og saa siger det paagældende Blad, at nu er det faldet saa uheldigt ud dernede i det paagældende Land, at det sidste Valg har medført, at der er to omtrent lige stærke Partier, et Parti, der kalder sig Republikanere, og et andet Parti, der holder paa Monarkiet, og saa er der 15 Kommuniste, og det er disse 15 Kommuniste, der egentlig bestemmer det hele, idet de afgør, hvad der skal være Lov i Landet ved skiftevis at stemme til den ene og den anden Side. Bladet fortsætter saa: Det er jo ganske umuligt at regere et Land parlamentarisk paa den Maade, og derfor blev Forfatningen suspenderet. Jeg synes, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch og den højtærede Statsminister skulde tænke lidt over den Slags Foreteelser, for de viser efter min Mening til fulde, at der ogsaa kan opstaa Vanskeligheder, naar man gaar over til Etkammersystemet.

Der er altsaa nu stillet Forslag om Nedsættelse af en Kommission. Hvad angaar Spørgsmaalet om Nedsættelse af Kommissioner i al Almindelighed, havde jeg jo Lejlighed til paa mit Partis Vegne at udtale mig derom ved Finanslovsforslagets første Behandling. Vi har den Opfattelse, at der naturligvis kan være Sager, der er saa komplicerede, at det er nødvendigt eller i alt Fald formaalstjenligt at nedsætte en Kommission. Det er naturligvis navnlig i saadanne Tilfælde, hvor det er af Betydning, at man til Supplering af den Arbejdskraft, vi raader over her i Rigsdagen, kan tilkalde Folk uden for Rigsdagen til at tage Del i Forberedelsen af en ny Lovgivning. Det forekommer mig f. Eks., at Udviklingen med Hensyn til hele Skatteproblemet, hvor